

РАДІАЦІЙНА

АВАРІЯ НА АЕС – це порушення правил безпечної експлуатації ядерно-енергетичної

установки, обладнання або пристрою, що спричинило вихід радіоактивних продуктів або іонізуючого випромінювання за межі безпеки.

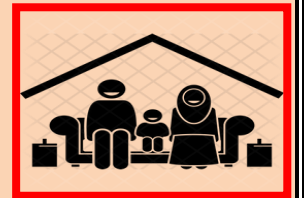

Вона може супроводжуватися вибухами та пожежами. Основними наслідками таких аварій є радіаційний вплив та радіоактивне забруднення. Через радіаційний вплив у людини можуть порушуватися життєві функції різних органів (органи кровотворення, нервової системи, шлунково-кишкового тракту тощо), може розвиватися променева хвороба.

ЩО РОБИТИ ПРИ РАДІАЦІЙНІЙ АВАРІЇ?

- Найперше – **слухайте вказівки** органів влади та інших державних органів, які координуватимуть дії на місцях.

- **Залишатись у приміщенні або негайно зайти до нього**, якщо ви перебуваєте на вулиці (в укриття, підвал або в середину будівлі). Триматися якомога далі від стін і даху будівлі, оскільки радіоактивний матеріал осідає на зовнішній поверхні будівель.

- Заберіть всередину домашніх тварин.
- **Закрийте всі вікна та двері** в приміщенні, **вентиляційні отвори, димоходи**, не підходьте до них без нагальної потреби.
- Зробіть кількадечний **запас води** у герметичних ємностях.
- Загорніть **продукти у герметичні упаковки** і покладіть в холодильник або шафу.

- Підготуйте для **захисту органів дихання** маску, респіратор або ватно-марлеву пов'язку, засоби захисту шкіри.

- **Часто робити вологе прибирання** помешкання (забруднений одяг і розхідні матеріали помістити у пластиковий пакет або герметичний контейнер і тримати його подалі від людей і домашніх тварин).

Не користуватися порохотягом.

- Слідкуйте за повідомленнями від місцевої влади, рятувальників ДСНС, поліції.

ЯК ДІЯТИ, ЯКЩО ВАМ НЕОБХІДНО ВИЙТИ З УКРИТТЯ

- Виходьте лише у разі нагальної потреби.

- Користуйтеся респіратором, одягніть плащ та гумові чоботи й рукавички.

- **НЕ** роздягайтеся на вулиці. **НЕ** сідайте на землю. **НЕ** купайтеся у відкритих водоймах. **НЕ** збирайте гриби або лісові ягоди.

- **Не** знаходитись під дощем чи снігом без парасольки, ховатися від дощу під деревами, лежати або сидіти на траві.

- Уникайте пилу, що підіймається автомобілями та вітром.

- Після повернення додому **зніміть верхній шар одягу.**

Так ви позбудетеся до 90% радіоактивного матеріалу. Робіть це обережно, аби не розтрусити радіоактивний пил.

- Помістіть одяг у пластиковий пакет або **герметичний контейнер** і тримайте його подалі від людей і домашніх тварини.

- **Помийтеся.** Якщо є можливість, прийміть душ з милом, голову помийте шампунем.

- **НЕ** використовуйте кондиціонери для волосся. Вони можуть закріпити радіоактивний матеріал на ньому.

- **НЕ тріть і не дряпайте шкіру**, щоб радіоактивний матеріал не потрапив у відкриті рани.

- Якщо можливості прийняти душ немає, **вимийте руки, обличчя** та відкриті частини вашого тіла з милом під проточною водою.

- Якщо доступу до води немає, скористайтесь **вологими серветками, вологою тканиною.**

- Зверніть особливу увагу на ваші руки й обличчя, протріть повіки, вії, вуха.

- Одягніть **чистий одяг.**

ЯК БЕЗПЕЧНО ХАРЧУВАТИСЯ ТА ПИТИ ВОДУ

ВОДА

- Вживайте воду лише з перевірених джерел.
- Поки рятувальники чи влада не повідомляють про безпеку водопровідної води, **лише вода в пляшках** залишатиметься не забрудненою.

- Майте **запас води** у пляшках чи інших герметичних контейнерах. Вона буде захищена від радіоактивних речовин.

- Кип'ятіння водопровідної води не позбавляє її від радіоактивних речовин.

- Напої у холодильнику теж безпечні для вживання.
- Вода в інших ємностях у вашому домі, таких як бачок унітазу або водонагрівач, не буде містити радіоактивних речовин.
- Водопровідну або колодязну воду можна використовувати для технічних потреб, миття себе та упаковок їжі і води.

Навіть якщо водопровідна вода забруднена, ви все одно можете використовувати її для проведення знезараження. Будь-який радіоактивний матеріал, який потрапляє в поверхневі або підземні води, буде розбавлятися водою до дуже низького рівня і буде безпечним для миття шкіри, волосся та одягу.

ЇЖА

- Перед вживанням їжі прополоскати рот слабким розчином (0,5%) питної соди або чистою водою.

- Безпечною для вживання є їжа, що зберігалась в герметичних контейнерах (консерви, банки, пляшки, коробки тощо), продукти, які зберігались у холодильнику чи в морозильній камері.

- Перед використанням протріть харчові контейнери,

кухонне приладдя, посуд, столові прибори вологою тканиною або чистим рушником.

- Використану тканину чи рушник покладіть у поліетиленовий пакет або герметичний контейнер і залиште у недоступному місці, подалі від людей і тварин.

ЙОДОПРОФІЛАКТИКА

Населення, яке проживає на території де є загроза забруднення радіоактивним йодом, приймає профілактичну дозу препарату калію йодиду (KI) тільки після офіційного оповіщення про загрозу викиду та необхідність проведення йодної профілактики

Дозування одноразового прийому калію йодиду дорослим і дітям для захисту щитоподібної залози від накопичення радіоактивного йоду (приймати після їжі)

Група населення, вік	Дозування в міліграмах KI
Немовлята (від народження до 1 місяця)	~16
Діти від 1 місяця до 3 років	~32
Діти 3-12 років	62,5
Діти старше 12 років та дорослі до 40 років	125
Вагітні	125

Оптимальний ефект можливий при умові завчасного прийому KI за 6 і менше годин до надходження радіоактивного йоду. **Допустимий період** для прийому становить 24 години до і протягом 6 годин після очікуваного початку впливу радіоактивного йоду.

Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області